

† Eduard H e j n ý:

Příspěvek ke květeně severozápadní Moravy (okres Zábřeh a Litovel)

Uvádím zde řadu sběrů ze sz. Moravy z let 1933—1945 a to především ze Zábřežska a z vých. části Litovelska; některé druhy byly sbírány v přílehlých částech okresů Šumperk, Šternberk, Olomouc, Mor. Třebová a Lanškroun. Snažil jsem se uvést jen ta naleziště, která nebyla dosud v literatuře udávána. Údaje známé z literatury, které jsem potvrdil, cituji jen tehdy, jedná-li se o nálezy starého data nebo jinak zajímavé. Z různých důvodů nevěnoval jsem pozornost nejnovějším pramenům o území.

Jsou to výsledky mnoha exkursí, dosud nepublikované; sběry revidovali řed. J. R o h l e n a a prof. J. D o s t á l, nomenklatura je uvedena podle D o s t á l a (1954). Dokladový materiál je uložen v herbáriích katedry botaniky biol. fakulty Karlovy university a v botanickém oddělení Národního musea v Průhonících u Prahy.

Děkuji Dr. J. H o u f k o v i, který mne k této práci povzbudil, dal mi řadu pokynů a provedl důkladnou recenzi celého příspěvku.

V uvedeném území jsou mnohé teplomilné prvky. Z četných pozorování je zřejmo, že vyzařovaly z úvalu horní Moravy jednak údolím řeky Třebůvky, jednak depresí mezi vysočinou Dražanskou a předhořími Sudet (údolím Moravské Sázavy) do východních Čech. Rostliny, které se vyskytují převážně na skalách, nacházejí v území jen málo vhodných stanovišť a rostou hlavně v lomech. Vápence jsou zastoupeny nehojně. Vápnomilné druhy nalézáme hlavně na Litovelsku, v údolí Třebůvky a na vápencovém ostrově vitošovském.

Nadmořské výšky u jednotlivých druhů neuvádím; území se nachází ve výšce málo přes 200 m (na východě Litovelska) až téměř 1000 m (na severním okraji Zábřežska — Suchý vrch u Králík).

Jednotlivé lokality jsou většinou odděleny středníkem, lokality sousedící a blízké jen čárkou; za dvojtečkou následuje bližší údaj o nalezišti.

Acer campestre L. — Zábřeh: na stráni pod zámek; Lesnice: lesy na vrchu Trlině; Vitošov a Hrabová: háje na vápencích; Dubicko, Třeština a Moravičany: lužní háje; v lese Doubravě od Moravičan k Července roztroušené; Litovel: lužní haj (zvaný Městský les) hojně; Mladec: háje na vrchu Třesíně a směrem k vápence; Hoštejn: háje k Tatenici; Bludov u Šumperka: háj nad nádražím.

Achillea collina B e c k e r f. *hejnýi* D o s t. — Bludov: erlanový lom v lese (cf. S p u d i l o v á 1956).

A. ptarmica L. — Třeština: podle struhy v polích; Červenka: tůň „U studánky“ směrem k Litovli.

Aconitum variegatum L. ssp. *euvariegatum* D o s t. — Moravičany: les Doubrava, odkud jej uvádí již O b o r n y podle P o u č e (O b o r n y 1882); Bezděkov: lesy nad Třebůvkou.

Actaea spicata L. — Lupěné u Zábřeha a odtud údolím Moravské Sázavy k Hoštejnu a na Hynčínu a z Hoštejna údolím Břežné přes Drozdovskou pilu na Štíty (dř. Šilperk) v lesích hojně v lesích kolem Veselí u Loštic; Litovel: Městský les; Třesín u Mladce: hojně v okolí „Obelisku“.

Adonis aestivalis L. — Váp. stráně nad Vitošovem, také ve var. *citrina* H o f f m.; váp. stráně nad Leštinou, Dubickem a Brníčkem.

Adoxa moschatellina L. — Zábřeh: při břehu Mor. Sázavy v části zvané Polovodí vzácně; Moravičany; lužní les jižně od obce; Litovel: podle ramene Moravy za městskou čtvrtí Komárovem, od Litovle k Mladci a v Městském lese.

Agrimonia eupatoria L. ssp. *officinalis* (L. a m.) G a m s — Roztroušeně po celém území: Leština, Lesnice, Vitošov, Dubicko, Police, Úsov, Slavoňov, Žadlovce, Mitrovíce, Lechovice, Vlčice, Jeřmaň, Veselí, Hraničky, Pěčíkov (okr. Mor. Třebová), Lupéné, Bukovice a Bušín u Štítů, Jakubovce (velmi hojně); Bartoňov, Olšany a Hostice na Šumpersku; Litovel: u hájovny „U studánky“ směrem k Července; Mladeč: meze pod Třesínem.

Ajuga chamaepitys (L.) S c h r e b. — Pískov u Uničova: hlinitá pole směrem k Hradečné.

A. genevensis L. var. *genuina* D u c o m. subvar. *foliosa* T r a t t i n. — Svěbohov u Zábřeha: při polní cestě nad obcí.

Alchemilla vulgaris L. ssp. *pastoralis* (B u s.) S o ó — Pavlov u Loštice: z. svah kopce Horka.

Allium scordoprasum L. — Moravičany: luhové háje; Jeřmaň; mezi Mladci a Měrotínem: u viaduktu při silnici v rokli u potůčku.

A. ursinum L. — Moravičany: lužní háje; Litovel: v Městském lese hromadně.

Anemone ranunculoides L. ssp. *typica* U l b r. — Zábřeh: údolí Mor. Sázavy k Lupénému; Vitošov: habrový háj „Hrabší“ na vápenci; luhové háje od Bohuslavic k Třesíně, Moravičanům a Lošticím; Viska u Litovle; háj na Třesíně a u Javoříčka; Bludov: háj nad nádražím.

Anthemis tinctoria L. — Zábřeh: náspy trati u nádraží, ale pořádku; Hoštejn: hojně v lo-mech; lesní stráně nad silnicí z Lupéného k Bušínovu; velmi hojně v horním údolí Třebůvky; Vranová, Veselí, Hraničky, Pěčíkov.

Aphanes arvensis L. f. *hirsutissima* N o v á k — Pískov u Uničova: hlinitá pole směrem k Hradečné (cf. N o v á k 1951—52).

Aquilegia vulgaris L. ssp. *euvulgaris* D o m. — Sudkov u Zábřeha; v lese mezi Cholinou a Bilskem u Litovle; v kaňonu Špraňku mezi Javoříčkem a Vojtěchovem hojně v porostech; Ludmírov u Konice.

Artemisia absinthium L. — stráně nad obcí Veselí u Loštice; stráně mezi Novou Vsí a Savínem u Litovle; Cholina: u nádraží.

A. campestris L. — Vitošov: všude na váp. stráních. F o r m á n e k (1887) uvádí nálezy P a n k o v y také u Leštiny a Zábřeha, ale tam již dnes neroste.

Aruncus vulgaris R a f. — V lesích nad Mor. Sázavou od Zábřeha k Lupénému velmi málo, častěji a více dále k Hynčíně; Vitošov: háj Hrabší; lužní háje mezi Dubickem a Třesínou v celých porostech; Bezděkov u Úsova; háje na vrchu Třesíně a dále do Řimic.

Asarum europaeum L. — Často v lesích od Zábřeha v údolí Mor. Sázavy k Lupénému a Bušínovu a dále v údolí Březné z Hoštejna na Drozdovskou pilu; Vitošov: háj Hrabší; lesy vrchu Trliny nad Lesnicí a lesy na Bílém Kameni.

Asperula cynanchica L. ssp. *eucynanchica* B é g u i n. — Mezi Policí a Úsovem a dále ke Klopíně; meze mezi obcemi Mitrovíce a Doubravice; na Litovelsku častější: důl od Nasobůrek k Myslechovicím a odtud směrem na kopec Rampach a od Kluzova na Rampach; Cholina: rokle a dále směr k Bilsku a Čakovu a v údolí do Seničky; Čakov: stráň Skalka; Křeb až Famíle; pole mezi bory; z Choliny směrem k Louče a Slavětínu; bor u Odrlic; Olbramice.

Asperugo procumbens L. — Mohelnice: hojně v příkopě před nádražím.

Asplenium ruta-muraria L. — Zábřeh: zdi zámku na stráně ke škole; mezi Vlčicemi a Markábkou; Mladeč: „Obelisk“ na Třesíně.

A. septentrionale (L.) H o f f m. — Hoštejn: směr Tatenice; Mírov. V území velmi málo.

A. trick omanes L. em. H u d s. — Lupéné: v údolí bušínovského potoka pořádku; Krasíkov; Třebořov u Mor. Třebové; Brničko: velmi hojně na zřícenině hradu; vzácně na stráních mezi Vlčicemi a Markábkou.

Astrantia major L. ssp. *eumajor* G r i n t. — Moravičany: mokrá olšina směrem k Novým Mlýnům; Mladeč: „Obelisk“ na Třesíně; u potoka u Savína a v Nové Vsi; v lese s vrchu Třesína do Řimic; Bohuslavice u Litovle.

Atropa bella-donna L. — Hrabová, Vitošov a Dubicko: v lesích nad obcemi; Lesnice: lesní cesta bučinou je vroubena statnými ex.; lesy na vrchu Lázkové od Lupéného směrem k Bušínovu a dále na vápencích u Jahodnice; Krehleby; Štítý: les na vápenci; les na Třesíně u Mladeče.

Avenastrum pubescens (H u d s.) O p i z. — Louky u Dubicka a mezi Lukavicí a Bohuslavicemi.

Berberis vulgaris L. — Leština: pokraj lesa za obcí; Cholina u Litovle: Černý les.

Berberis incana (L.) D C. — Zábřeh: velmi pořádku na březích Mor. Sázavy (O b o r n y 1882 ji uvádí podle P o u č e jako vzácnější druh); Vitošov a Hrabová: váp. stráně nad obcemi; Brničko: na ruině hradu; Mírov: u trestnice velmi hojně; Litovel: břeh Moravy; Nasobůrky: směr Myslechovice; Senice, Senička, Čakov, Křeb, Náměšť, Náklo.

Berula erecta (Huds.) Cov. — Zábřeh: struha u plovárny a textilní továrny; struhy mezi obcemi Doubravice a Mitrovice; tůně zvané moraviska při trati jižně od Moravičan; Litovel: příkop u Slézkovy stodoly; potok „U studánky“ směrem k Července; tůně k Mladci; Tři Dvory: struha u vsi směrem k Litovli hojně.

Betula pubescens Ehrh. — Jedlí a Horní Studénky: rašelinné louky.

Bidens radiatus Thuill. — Zábřeh: břeh rybníka; Leština: rybníčky Strže; Kolšov: ve vsi; Brníčko: náves; Bludov: v obci.

Botriochloa ischaemum (L.) Keng — Mladeč: hojně na stráni za obcí směrem do údolí.

Botrychium lunaria (L.) Sw. — Hynčina: lesní stráň od Lupéného.

Brachypodium pinnatum (L.) P. Beauv. — Lupené: nad tratí k Hoštejnu; Lesnice, Leština a Vitošov: váp. stráně nad obcemi; Klopina: výslunná stráň; Mladeč: u jeskyň; Třešín a Rampach: mýtiny; Odrlice: kraje borů směrem k Cholině; Cakov: stráň Skalka.

B. silvaticum (Huds.) P. Beauv. — Leština, Lesnice a Vitošov: váp. stráně nad obcemi; Hoštejn: stráně směr Tatenice.

Bromus arvensis L. ssp. *eu-arvensis* (A. Gr.) Dom. — Jen u Police a Úsova.

B. commutatus Schrad. — Jen na vrchu Trlině u Lesnice.

B. inermis Leyss. ssp. *eu-inermis* Jsk. — Postřelmov: u mostu přes Moravu; Lesnice: při silnici do Brníčka; Klopina.

B. secalinus L. — Lesnice: váp. lom; Pobučí; Slavoňov; Vlčice u Loštic: lom.

B. sterilis L. — Dubicko; Mohelnice: u nádraží; Mírov: lom; mezi Křemáčovem a Mírovským Gruntem; Bludov: u sv. Trojice.

Bunias orientalis L. — Zábřeh: násep trati k Šumperku; Hněvkov: násep trati k Hoštejnu; Haňovice u Litovle: v příkopě u silnice směrem k Nasobůrkám.

Butomus umbellatus L. — Zábřeh: břeh rybníka vzácně; Mitrovice: struha k Doubravici; Moravičany: tůně podle trati k Olomouci; Litovel: náhon k plovárně; struha mezi Litovlí a Třemi Dvory a hojně proti Třem Dvorům; vzácně u struhy od Litovle k Mladci.

Calamintha acinos (L.) Clairv. — Velmi často u Zábřeha; vrch Lázkov nad Lupěným; Vitošov; Dubicko; Mírov; Slavoňov; Bušín a Jakubovice u Štítů; Litovel: cihelna; při trati Nasobůrky—Myslechovice; Senička a v údolí do Cakova; Křeb: směr Senice a Famílie; Odrlice: borový lesík; Cholina: rokle; Třešín u Mladče; Javoříčko; lom mezi Hvozdečkem a Kovářovem; Savín: směrem k Nové Vsi.

Camelina microcarpa Andr. — Brníčko: ruína hradu; Stavenice u Úsova; Třeština; Vranová; Chudobín u Litovle; Dubčany; Cholina a směr na vrch Rampach; Cakov: Skalka a v údolí k Seničce.

Campanula glomerata L. — Zábřeh: trať u Rudolfova; Dubicko: při silnici do Police a u Úsova; Krehleby: hadcové stráně; Pískov u Uničova; Mitrovice u Loštic; Litovel: u cihelny; Kluzov: úvoz k Nové Vsi; Cakov: Skalka; Sobáčov: rokle k Mladci; Cholina: mez k Rampachu.

Cardamine impatiens L. — Roztroušeně v lesích mezi Lupěným a Hynčínou; Třešín: „Obelisk“; Savín; Javoříčko.

Cardaminopsis arenosa (L.) Hay. — Údolí Třebůvky: skalky a stráně u Vlčic, Markrábky a Kozova.

Carduus crispus L. — Zábřeh: břeh Mor. Sázavy; Leština: u mostu přes Moravu a u struhy za obcí; elektrárna Háj, u Moravy; v údolí Březné mezi Chovem a Štítů; Litovel: Městský les; Dolní les; od Šargounského mlýna k Březovému; proti Třem Dvorům; Křeb u Senice; v údolí z Cakova do Seničky.

Carex bukkii Wimm. — Třeština: na více místech v lučních příkopech.

C. cyperoides L. — Po d p ě r a (1911) udává na okraji rybníka v Zábřehu, kde jsem našel jen jediný ex.

C. pilosa Scop. — Moravičany: olšina; Stavenice u Úsova: v množství v modřínovém lese.

C. praecox Schreb. ssp. *curvata* (Knaf) Kuek. — Lužní háj jižně od Moravičan.

C. pseudocyperus L. — Zábřeh: u rybníka.

C. remota (L.) Grufb. — Lesnice a Dubicko: „Hřeben“; Bradlo: v lese od Kamenné.

C. riparia Curt. — Litovel: u Mlýnské struhy (ramene Moravy); tůně podle potoka Čerlinky mezi Červenkou u Litovle a hájovnou.

C. rostrata Stok. — Mezi obcemi Pobučí a Jestřebí. Třeština: struhy v lukách; Horní Studénky: rašelinná louka.

C. silvatica Huds. — Lesnice: lesy na Trlině a na Bílém Kameni; Dubicko; Hynčina: u potoka v bučině; Hoštejn: louky a olšiny v údolí Březné k Drozdovské pile a směrem ke Korumě u Mor. Třebové.

Carpinus betulus L. — Vrch Markovice nad Lesnicí; habrový háj Hrabší nad Vitošovem; Hrabová; Brníčko: menší porosty vých. od ruiny hradu; Bezděkov u Úsova; v údolí Mor. Sázavy: hynčinské poleší od Lupéného k Hynčíně a od Hoštejna ke Krasíkovu; v údolí Třebůvky: Rad-

nice, Jeřmaň, Doly u Bouzova, Kozov; v Doubravě od Moravičan k Července; Bludov; háj nad nádražím a mezi Bušínem a Olšany.

Centaurea scabiosa L. ssp. *euscabiosa* G u g l. — V území dosti rozšířena. Lesnice: kopec Markovice; Vitošov: váp. stráně a meze; Dubicko; Mírov; Jestřebí; Pobučí; Krehleby; Vyšehorky a Bušín u Mohelnice; Koruna u Třebařova; Slavoňov; Chromeč, Bohutín, Buková, Ruda a Hostice u Šumperka; Kosov a Drozdov u Zábřeha; Litovel: u cihelny; od Chudobína na Savín, Novou Ves, Slavětín a Lukou; Cholina: při silnici k Bílsku; Odrlice; Veselíčko, Javoříčko, Zkamenělý Zámek; Nové Mlýny: směr do Řimic a k Palonínu; stráně mezi Seničkou a Čakovem.

C. stoebe (L.) S c h. T h e l l. — Zábřeh: vzácně nad lihovarem; Dubicko: směr k Polici; Květín: cesta do Libivě a vápence u Vlachova; Slavoňov; Loštice; Žadlovce: obora; Palonín; Mítovice; Řimice; Radnice; Nové Mlýny; Pavlov; v údolí Třebůvky; Vranová, Hraničky, Pěčíkov u Trnávky; Veselí.

Cephalanthera ensifolia (S w.) R i c h. — Lesnice: polesí Trlína; „Hřeben“, Hrabší nad Vitošovem a háje nad Hrabovou a Dubickem; Skalička: Janův důl; lesy od Hoštejna k Tatenici. O b o r n y (1882) uvádí podle L a u s e Leština a Vitošov.

Cerastium brachypetalum P e r s. — Vitošov: váp. výslunná stráně nad obcí; Žadlovce: výslunná stráně k Pavlovu.

Cerinth minor L. — Postřelmov: u mostu přes Moravu; váp. stráně nad Vitošovem a Hrabovou, kde ji sbíral již P a n e k (F o r m á n e k 1887); při trati z Nasobůrek do Myslechovic u Litovle; stráně na vrchu Třesíně; Poníkev a Ludmírov u Konice.

Chaerophyllum aromaticum L. — Příkop u silnice pod strání mezi Hoštejnem a Tatenicí; Bukovice: váp. lesní stránka; Litovel: příkop u silnice v Kabelově a pokraj lesa od Vymětalova mlýna k silnici na Tři Dvory; v lese u Bohuslavic u Litovle; na konci Tereziina údolí před Laškovem u Náměště na Hané.

Ch. temulum L. — Vitošov: haj Hrabší; Mírovský Grunt: trávníky u osady.

Chenopodium vulvaria L. — Zábřeh, Lukavice, Moravičany a Červenka: všude u nádraží; Litovel: u starého hřbitova; Řimice: náves.

Chondrilla juncea L. — Hraničky u Trnávky: výslunná stráně.

Chrysanthemum corymbosum L. ssp. *typicum* (P o s p.) D o s t. — Moravičany: stráně směr Doubravice; Třesín; Senička; Skalka; Loučka; Javoříčko a Zkamenělý Zámek; v údolí z Laškova do Náměště.

Circaea lutetiana L. — Lesnice: podle potůčku v bučině na svahu Trliny; Rohle: při lesní cestě z Bílého Kamene k Vitošovu.

Cirsium canum (L.) A l l. — Louky u Dubicka, Bohuslavic, Háje a Třeštiny; Klopina; Úsov; Štítý; Heřmanice u Lanškrouna; Horní Studénky; Mírov; Veselí; Loštice, Žadlovce, Lechovice, Pavlov, Nové Mlýny; Hraničky a Pěčíkov u Trnávky; Litovel: Komárov a louky dále k Mladě; hojně mezi Červenkou a Střelnicemi; v údolí ze Seničky do Čakova; ve váp. lomu mezi Hvozdeckem a Kovářovem.

C. rivulare (J a c q.) A l l. — Horní Studénky: rašelinná louka; v lese Doubravě mezi Moravičany a Červenkou.

Colchicum autumnale L. — Na Zábřežsku vzácně: Třeština; O b o r n y (1882) uvádí i louky od Lukavice po Bludov, ale zde jsem ocůny neviděl; suchá lesní louka mezi Hoštejnem u Zábřeha a Korunou u Mor. Třebové ve var. *speciosissima* D o m.; hojnější na Litovelsku: Víška, Mladeč, Nové Zámky, Červenka, Tři Dvory, Střeň, Přovice, Bouzov, Zkamenělý Zámek, Vojtěchov, Veselíčko, Střemeničko, Javoříčko, Luká, Lišnice, Markrábka u Loštie.

Comarum palustre L. — Horní Studénky: rašelinné louky.

Consolida regalis G r a y ssp. *arvensis* (O p i z) S o ú — Na Zábřežsku hojně jen u Slavoňova a Úsova (pod zámekem); na Litovelsku velmi hojná: Dubčany, Cholina a směr na vrch Rampach, Čakov, Senička, Odrlice, Nové Dvory, Křeb.

Conyza squarrosa L. — Leština, Vitošov a Lesnice; Slavoňov; Hoštejn a Tatenice; v údolí Třebůvky: Markrábka, Vlčice, Jeřmaň a Vranová (zde velmi hojně); Veselí: směr k Vranové.

Coronilla varia L. — Na Zábřežsku hojná: Zábřeh, Nemile, Vitošov, Dubicko, Úsov, Moravičany, Loštice, v údolí Třebůvky; na Litovelsku; Třesín, Rampach, Nasobůrky, Myslechovice, Loučka, Čakov, Senička, Odrlice.

Corydalis cava (L.) S c h w. e t K o e r t e — V údolí Mor. Sázavy od Zábřeha k Lupénému a dále údolím Bušínovského potoka k Bušinovu; Moravičany: olšiny; Loštice; Litovel: hojně v Městském lese.

C. pumila (H o s t.) R e c h b g. — Jen na váp. skalkách v Hrabší nad Vitošovem hojně.

C. solida (L.) S w. — V údolí Mor. Sázavy od Zábřeha k Lupénému; polesí Hoštejn a Tatenice; Vitošov: Hrabší.

Crepis paludosa (L.) M o e n c h. — Lužní háje mezi Dubickem a Třeštinou, u Moravičan a v Doubravě u Moravičan; Pobučí a Jestřebí; Horní Studénky: rašelinná louka; Heroltice:

rašelinné louky; Heřmanice u Lanškrouna: rašelinné louky; Bušín u Mohelnice; Hoštejn: mokré louky; Litovel: Městský les; Červenka, Tři Dvory, Pňovice, Nové Zámky; Savín; Březové; Lhota; Šargounský mlýn u Litovle; Stěh.

Cynanchum vincetoxicum (L.) Pers. — Stráně mezi Hoštejnem a Tatenicí (nejsevernější lokalita v území); od Moravičan k Novým Mlýnům; v údolí Třebůvky; Markrábka, Vlčice, Jeřmaň a Doly u Bouzova; Třesín; stráně; Loučka: směr na Nové Pole; Senička a směr Cakov; Zkamenělý Zámek velmi mnoho; v lese v údolí z Javoříčka do Vojtěchova; v Terezkém údolí od Náměstě na Haně do Laškova; Cakov: stepní stráně Skalka.

Cypripedium calceolus L. — Cholína u Litovle: Černý les; údolí mezi Javoříčkem a Vojtěchovem; Střemeníčko.

Cytisus supinus L. — Na Zábřežsku roste jen na jihu: Pavlov, Žadlovice, Lechovice, Radnice, Jeřmaň. Hojnější je na Litovelsku: Litovel, Tři Dvory, Pňovice, Chudobín, Mladeč, Senička, Cakov, Bílsko, Vilémov, Loučka, Ješov, „Pinda“ (výletní rest.), Měrotín, Slavětín, Luká, Savín, vrch Rampach, Javoříčko, Vojtěchov, Cholína: Černý les; Odrlice, Famílie, Křeb; lesní pokraje mezi Slavětínem a Loučkou a dále na Nové Pole; v Doubravě od Úsova k Července.

C. nigricans L. — Všude rozšířen. Svahy Trliny nad Lesnicí a Leštinou, Vitošov, Hrabová, Dubicko, Klopina, Stavenice, v celé Doubravě, Květín, Slavoňov, Mírov, Řepová, Zvole, Vyseňhorky, Žadlovice, Pavlov, Lechovice, Radnice, Vlčice, Markrábka, Jeřmaň, Bezděkov nad Třebůvkou, Doly, Kozov, Vranová, Veselí, Hraničky, Pěčíkov u Trnávky; Litovel, Bouzov, Mladeč, Měrotín, Loučka, Cholína, Senička, Cakov: „Skalka“; „Pinda“; Slavětín, Zkamenělý Zámek, Javoříčko, Střemeníčko, Veselíčko, Hvozdečko, Vojtěchov, Kovářov, Luká, Křeb, Famílie, Odrlice, Olbramice: směr k Cakovu; Savín, Loučka: směr Slavětín; Bílsko a jinde, hlavně v úvalu Horní Moravy, v údolí Třebůvky a odtud směrem k Litovli, Uničovu a Konici. O b o r n y (1882) cituje jen Mohelnici.

Dactylis glomerata L. ssp. *polygama* (H o r v.) D o m. — Vitošov: háj Hrabší na váp.; Studená Loučka u Mohelnice: ve smrčíně k Novému Maletínu roste var. *villosa* D o s t.

Daphne mezereum L. — V nejbližším okolí Zábřeha již vzácně, ačkoliv O b o r n y (1882) udává hojně; v údolí Mor. Sázavy od Lupéného k Hoštejnu a Krasíkovu; v údolí z Lupéného k Bušínovu a v lesích na Hynčínu; v lesích na Trlině, Bílém Kameni a v poleší Bradlo nad Rohlí; v lese Doubravě; Třesín u Litovle a směr k vápence hojně; Zkamenělý Zámek a Javoříčko.

Datura stramonium L. — Zábřeh: několik ex. na okraji parku směrem k nádraží; Litovel: rumišťe u Moravy u „nového“ mostu a rumišťe na levém břehu Moravy u splavu.

Dentaria bulbiifera L. — Lesy od Lupéného na Hynčínu a mezi Hynčínou a Hoštejnem, odtud v lesích údolí Moravské Sázavy mezi Hoštejnem a Tatenicí; v lesích údolí z Lupéného na Bušínov.

D. enneaphyllos L. — Lesy mezi Lupéným, Hynčínou a Hoštejnem a odtud k Tatenici.

Deschampsia flexuosa (L.) Trin. — Jen místy v pahorkatině. Vrch Markovice nad Lesnicí; Bradlo a jeho hřeben všude hojně; lesy z. od St. Maletína a směr Jahodnice; háj nad nádražím Bludov; lesy mezi Bušínem, Rudou a Hosticemi u Šumperka; Suchý Vrch u Králík: hojně v okolí chaty.

Dianthus armeria L. — Vitošov: váp. stráně nad obcí; Dubicko: pokraj dubiny; Doubrava u Moravičan; mezi Bohutínem a Bartoňovem u Šumperka; Loštice: stráně u lomu; Měrotín u Litovle.

D. carthusianorum L. ssp. *vulgaris* G a u d. — Doubravice a Mitrovce u Loštic: hojně na Litovelsku: Palonín, Řinice, Nové Mlýny, Měrotín; Chudobín, „Pinda“, Slavětín; Savín a odtud směrem do Loučky, na Lukou, Novou Ves a Cholínu; Bílsko; Kluzov: směr na vrch Rampach; Myslechovice: směrem na Rampach; stráně na Rampachu mezi Loučkou a Kluzovem; Cholína: rokle; v údolí z Cakova do Seničky; Odrlice; Javoříčko; náspý trati z Červenky do Stěně.

Diplotaxis muralis (L.) D C. — Zábřeh: u nádraží; Lukavice: při cestě od nádraží k Vlčovu.

Dipsacus silvester H u d s. — Dubicko: na konci vsi směrem na Třeštinu; podle potůčku mezi Úsovem a Stavenicí.

Drosera rotundifolia L. — Jedině na severu území na rašelinných lukách u Horních Studének a Heraltic.

Dryopteris spinulosa (M u e l l.) O. K t z e. ssp. *dilatata* (H o f f m.) S e h. T h e l l. — Podle potůčku v bučině mezi Lupéným a Hynčínou.

Echinochloa crus-galli (L.) P. B e a u v. — Vzácně u Zábřeha a Leštiny.

Echinops sphaerocephalus L. — Mitrovce u Loštic: úvoz směr Doubravice; Odrlice u Litovle: pokraje boru.

Elytrogia intermedia (H o s t.) N e v s k i — Klopina u Zábřeha: mýtinka nad obcí ad var. *trichophorum* H e g i vergens.

Epilobium hirsutum L. — Zábřeh: okraj rybníčka; Rudolfov: břeh Mor. Sázavy; struha v polích mezi Palonínem a Novými Mlýny u Litovle; Vranová Lhota.

E. palustre L. — Horní Studénky: rašelinné louky.

E. tetragonum L. ssp. *lamyi* (F. Sch.) Lé v. — Leština: malý váp. lom za vsí.

Eruca sativa Mill. — Zábřeh: při cestě podle parku u Mor. Sázavy jen 1 ex.

Erucastrum gallicum (Willd.) O. E. Sch. — Zábřeh: mezi tratí a rybníkem.

Erysimum hieracifolium Jusl. — Zábřeh: pod náspem tratí k Rudolfov; Leština: pod mostem přes Moravu; Mirovský Grunt: váp. lom směr Podolíčko.

Eupatorium cannabinum L. — Při dolní cestě z Lupěného na Hynčínou; velmi hojně v údolí z Lupěného do Bušínova; Hoštejn a údolí Březné do Štítů; Drozdov; Slavoňov; Rovensko; mezi Vranovou a Veselím; Koruna u Mor. Třebové; údolí z Javoříčka na Zkamenělý Zámek; Cholína: lesy podle silnice do Bílka.

Euphorbia amygdaloides L. — Zábřeh: Růžové údolí u Pivonína; údolí Březné u Drozdovské pily a Drozdov; Koruna; hynčinské lesy mezi Lupěným, Hynčínou a Hoštejnem; údolí Mor. Sázavy od Hoštejna na Krasíkov; Vitošov: les Hrabší; lesy Trliny nad Lesnicí hojně; Mladeč u Litovle, Měrotín, Luká, Bouzov, Zkamenělý Zámek, Javoříčko, Vojtěchov.

E. cyparissias L. — Zábřežsko hojně, na př. Zábřeh, Nemile, Kosov, Drozdov, Jedlí, Postřelínov, Leština a j. Na Litovelsku rovněž obecně, ale v nejbližším okolí Litovle neroste.

E. dulcis L. — Údolí Mor. Sázavy od Zábřeha k Lupěnému a dále k Hoštejnu, odtud údolím Březné ke Štítům; údolí od Lupěného k Bušínovu a v hynčinských lesích směrem na Hynčínou; Kosov; Vitošov: v háji Hrabší; lesy na Trlině nad Lesnicí a Leštinou; Litovel: Městský les; lesy na vrchu Rampachu; údolí Senička—Čakov; Javoříčko: směr Zkamenělý Zámek; v lese Doubravě od Moravičan k jihu.

E. exigua L. — Velmi pořídku. Police u Úsova; Pískov a směr Hradečná u Uničova; Litovel: trat u zastávky v městě; Střelice: hojně v žitě směrem k Červenke; Kluzov: směr Rampach; Cholína: rokle a na polích okolo i při rozcestí Bílsko—Odrlice; Odrlice: u příkopu u obec; Křeb u Senice: pole nad lomem.

E. falcata L. — Leština: malý váp. lom.

Euphrasia nemorosa (Pers.) Mart. — Lesnice: stráň nad vsí; při dolní cestě lesem z Lupěného na Hynčínou; Štíty: meze nad Březnou; var. *macilenta* Gremli — meze na hadci podle lesíků u Křehleba a meze na pokraji poleší Jores u Dlouhé Vsi u Třebáfova.

E. rostkoviana Hayne ssp. *montana* (Jord.) Wettst. — Horní Studénky: rašelinné louky; louky u cementárny mezi Třeštinou a Mohelníci.

Euonymus europaea L. — Vitošov: v háji Hrabší hojně; Leština: háje mezi Dubickem a Třeštinou; Hoštejn: směr Tatenice. Litovelsko: Mladeč, Loučka, Nová Ves, Ješov, Víska, vrch Rampach, Javoříčko a Zkamenělý Zámek; údolí ze Seničky do Čakova; Cholína: rokle a j.

E. verrucosa Scop. — Nalezl jsem jen v dolní části habrového háje Hrabší nad Vitošovem a nikde jinde!

Falcaria vulgaris Bernh. — Zábřeh: vzácně nad Krumpachem; u rozcestí Vlachov—Zvole—Slavoňov; Úsov: směr na Police, Klopínu a Medlov u Uničova; Veselí, Žadlovce a Vranová Lhota; rozcestí Palonín—Rimice—Nové Mlýny—Mitrovice; Litovel: malá cihelna; Mladeč: nad jeskyněmi; Hrabí: směr Bílá Lhota; Nasobůrky—Myslechovice; Čakov: Skalka a údolí k Seničce; Rampach; Odrlice, Olbramovice, Bílsko, Famílie, Křeb; Měník; Pateřín: směr Hradečná.

Festuca gigantea (L.) Vill. — Zábřeh: břeh Mor. Sázavy proti parku u nádraží a v údolí Nemilky pod Račicí; Lupěná: břeh řeky; Hoštejn: lomy; lesíky u Třeštiny, Háje a Vitošova; Bušín u Mohelnice, směr Bohdalov; lesy z Lupěného na Hynčínou; Senová hora u Bludova; Litovel: Městský les; olšinky u Visky; Třešín u Mladče.

F. sulcata (Hack.) Nym. — Jen na dvou místech: Zábřeh: na tratí u nádraží a nad struhou u Třeštiny směrem k Háji.

F. valesiaca Schleich. — V lese Doubravě nad Stavenicí u Úsova; lom u Mírova a u Hoštejna.

Filago minima (Sm.) Pers. — Lom u Hoštejna.

Filipendula vulgaris Moench. — Suché louky u Moravičan; mezi Mohelníci a Třeštinou hojně; Litovel: louky u Moravy směrem k Doubravě a k Mladči a Mladeč; Víska; Sobáčov; Červenka; Odrlice: okraje boru; v Tereziině údolí mezi Laškovem a Náměstí na Hané.

Galanthus nivalis L. — Vitošov: háj Hrabší; lužní háje u Moravičan; Markrábka v údolí Třebůvky; Litovel: Městský les ve spoustách; Víska; les Doubrava. Oborny (1882) cituje Vitošov až Olomouc.

Galium boreale L. — Suší louky jižně od Moravičan a mezi Vlčicemi a Markrábkou; Svojanov; louky od Litovle k Mladči; Tři Dvory a Přovice; Nasobůrky, Myslechovice, Haňovice; Loučka; Senička, Čakov a mezi Bílskem a Cholinou; Střeň.

G. scabrum L. — Slavoňov; v údolí Březné u továrny; Bukovice a Horní Studénky; Dolní Studénky, Bludov a Ruda u Šumperka; Savín u Litovle; hojně mezi Slavětínem a Loučkou; Cholina: paseky v Černém lese; na vrchu Rampachu.

G. vernum Scop. — Zábřeh: dvě místa na trati u nádraží; Zvole; Vlčice; Červenka u Litovle; trať; Loučka: olšina.

Genista germanica L. — V úvalu Moravy: Rájce, Vitošov, Hrabová, Dubicko, Bezděkov u Úsova, Mírov. V údolí potoka Rohelnice: Rohle a Nedvězí. V údolí Třebůvky: Bezděkov u Loštice, Lišnice a Veselí. O b o r n y (1882), F o r m á n e k (1887) uvádějí Zábřeh, kde však neroste a Rohli.

G. tinctoria L. ssp. *vulgaris* (S p a c h) D o s t. — Dostí hojná ve větší části Zábřežska. Ssp. *elata* (M o e n c h.) A. G r.: Dubicko, jižní okraj boru směrem k Polici u Úsova. *G. tinctoria* ssp. *vulgaris*: Litovel, vrch Rampach, „Pinda“, Chudobín, Slavětín, Vojtěchov, Javoříčko, Střemeničko; Hvozdečko: váp. lom směr Kovářov; Luká, Třesín, Mladěč.

Gentianella ciliata (L.) — Váp. stráně nad Leštinou, Lesnici a Vitošovem; mezi Vlachovem a Květinem; *f. multiflora* G a u d. — u Krehleba u Hradečné; Štítý a Bukovice; lesní lom na Třesíně u Mladče; Měrotín: lomy a příkop u silnice; Slavětín směr Loučka: příkop u silnice lesem; les Šumina; Hvozď v množství; Cholina: rokle hojně; Zkamenělý Zámek; Odrlice; Průchodnice u Konice; Kandia, směr Budětsko a Ladín. O b o r n y (1882) cituje jen Leština.

Geranium divaricatum E h r h. — Mírov.

G. palustre T o r n e r — Lužní háje u Dubicka a Třeštiny; mezi Žadlovicemi, Moravičany a Novými Mlýny v lese Doubravě; Radnice, směr Jeřmaň; podle potoka v Krasíkově a Třeboavě u Mor. Třebové; Třesín u Mladče směrem k Vápence a mezi Mladčí a Řimicemi; Litovel: břeh Moravy před plovárnou; potok od Savína k Nové Vsi; Cakov.

G. phaeum L. — V údolí Mor. Sázavy od Zábřeha přes Hněvkov, Hoštejn a Tatenici na Krasíkov; Police a Bezděkov u Úsova; Litovel: Městský les a také podle Moravy a jejích ramen; Víska, Mladěč, Třesín, Savín, Nová Ves a všude v okolí Rampachu; Loučka, Cholina, Senička, Cakov, Bílsko, Javoříčko.

G. pratense L. — Obvyklý a hojný druh na Zábřežsku i na Litovelsku. Zábřeh: v údolí Moravy a Mor. Sázavy; u Mohelnice bělokvěté; Litovel: hojně na lukách k Mladčí, k Července a j.

G. pyrenaicum B u r m. f. — Mírov.

Geum rivale L. — V údolí potoka Nemilky z Nemile do Václavova; v údolí M. Sázavy z Hněvkova do Krasíkova a v údolí Březné z Hoštejna do Štítý; v údolí z Lupěného do Bušinova; v údolí Třebůvky od Vlčie k západu; Koruna u Mor. Třebové; mokré louky u Heroltic a Heřmanic u Lanškrouna, kde roste v množství; stejně i v hájích od Dubicka k Třeštině; všude v Doubravě od Úsova k Moravičanům; Litovel: louky k Mladčí; Měrotín; Javoříčko.

Gnaphalium luteo-album L. — U potůčku v bukové mýtině mezi Dubickem a Třeštinou a v lužním lese u Dubicka.

Gratiola officinalis L. — Jen Leština: na návsi a u rybníčku, zv. Strž, kde ji sbíral již P a n e k (1882).

Gymnadenia conopsea (L.) R. B r. — Lesní louky pod Hynčínou směr Lupěné; Horní Studénky: rašelinné louky; vrch Lázek u Cotkylte.

Gypsophila muralis L. — V území jen roztroušené a málo. Zábřeh, Nemile, Lupěné; mezi Nedvězím a Strupšínem; Vlčice u Loštice; od Bohutína u Šumperka přes Bartoňov k Rudě nad Moravou.

Hedera helix L. — V háji Hrabší nad Vitošovem a Hrabovou na vápenci; Litovel: Městský les; lesy u Savína a u rest. „Pindy“.

Heleocharis palustris (L.) R. S c h. ssp. *eupalustris* (S y m e) P. B e a u v. — Zábřeh: rybník vzácně; Sudkov: močál zv. Křivec.

Helianthemum nummularium (L.) Mill. — Vyšehorí u Zábřeha; Police u Úsova; Krehleby: směr k Mohelnici na váp. i na hadci; úvoz ze Žadlovic k Pavlovu; sušší louky u Moravičan; Radnice u Loštice se ssp. *ovatum* (V i v.) S c h. T h e l l.; Doly u Bouzova; meze pod Rampachem od Myslechovic a Choliny; Loučka: kóta a směr k Cholině; Luká; v údolí ze Seničky do Cakova; Odrlice; Famile a Křeb u Senice; Javoříčko, Střemeničko, Vojtěchov; Ludmírov, Ladín a Ponikev u Konice.

Hepatica nobilis Mill. — Zábřeh: Růžové údolí; Drozdovská pila v údolí Březné; Vitošov: háj Hrabší; les Doubrava u Moravičan; lesy na Třesíně u Mladče; Savín; Ladín; Měrotín; Javoříčko: směr na Vojtěchov; Hradečná; Bohuslavice u Litovle: směr Luká; Jeřmaň v údolí Třebůvky.

Herniaria glabra L. — Zábřeh: údolí Mor. Sázavy v t. zv. Polovodí; Hněvkov: okraj obce. *Hesperis matronalis* L. ssp. *eumatronalis* H a y. — Zábřeh: zplanělé u plovárny; Leština: břeh Moravy; Litovel a směr. Července; Loučka; Javoříčko.

Hordeum murinum L. ssp. *eumurinum* H a y. — Zábřeh: pod ž k Praze. Odjinud z území tento druh neznám.

Hottonia palustris L. — V tůních u Skaličky; v příkopech u trati před Hoštejnem; moravisko (tůň) mezi Zvolí a Hrabovou; tůně u Leštiny, Lesnice, Háje a Bohuslavie; moraviska při trati od Moravičan k jihu, odtud ji udává už O b o r n y (1882). Litovel: tůň u trati v Komárově a ve struze u kapličky; moraviska podle trati z Červenky do Střeně.

Hyoscyamus niger L. — Zábřeh: dva ex. u kostela; Krumpach; mezi Vyšehořím a Rovenskem; Vranová Lhota u Loštice.

Hypericum hirsutum L. — Dubice: buková mýtina; v Doubravě u Moravičan; Bludov: háj nad nádražím; Cakov u Litovle; stepní stráň Skalka.

H. maculatum Cr. — Velmi hojná v severnější části Zábřežska: Štíty, Heřmanice, Horní Studénky, Písařov, Bukovice, Břežná, Jakubovice, Hartíkov, Mlýnický Dvůr, Karlov, Bílá a Červená Voda, Václavov, Jedlí, Drozdov, Kosov; vzácněji v údolí z Lupéného do Bušínova a v poleší Lupené—Hynčína.

H. montanum L. — Paseky mezi Lupéným a Hynčínou; Horní Studénky; Drozdovská pila v údolí Břežné; Trlína nad Lesnicí, Vitošov, Háj — elektrárna, Bílý Kámen, Rohle; Sudkov; Jedlí; Moravičany; v lese Doubravě; Bušín u Mohelnice; Litovel: Městský les; Třešín, Mladče: směr vápenka a Měník a na Řimice; Javoříčko a Zkamenělý Zámek; lesy u Choliny; Odrlice; Olbramovice: směr Cakov a „Skalka“ u Cakova.

H. perforatum L. ssp. *veronense* (Schrad.) Froel. — Erlanový lom v lese u Bludova.

H. tetrapterum Fr. — Lupené, Postřelmov, Leština, Brníčko; Pískov u Uničova; Bludov, Bohutín, Olšany a Ruda u Šumperka; Podolí a Haňovice u Litovle.

Inula britannica L. — Zábřeh; Postřelmůvek: na mezi v polích nizoučké ex.; Leština, Brníčko, Kolšov, Janoslavice; Moravičany, Žadlovce, Pavlov, Vranová, Hraničky; Police u Úsova.

Isopyrum thalictroides L. — Lesnice: les na Trlině; Vitošov: háj Hrabší; Rohle: lesy na Bílém Kameni; olšina u Moravičan a v Doubravě směrem ke Stavenici; Litovel: Městský les hojně; Třešín; Měrotín.

Juncus filiformis L. — Písařov: směr Bukovice a dále k Břežné; Horní Studénky a Heroltice: rašelinné louky; mokré louky u moravisk u Moravičan.

J. compressus Jacq. — Zábřeh; v údolí od Dol. Bušínova k Jahodnici; Slavoňov; Pavlov; Hostice u Šumperka.

J. macer S. F. Gray — Šíří se podle lučních stezek, na př. podle Mor. Sázavy od Zábřeha na Hoštejn a odtud údolím Břežné na Štíty a Bukovici; Leština; od Moravičan na Nové Mlýny.

J. squarrosus L. — Suchý Vrch u Králík: pod chatou.

Juniperus communis L. — Velmi mnoho v borech od Slavoňova k Pobuči; od Vranové k Veselí; z Kolšova na Brníčko a Dlouhomilov; Rohle; Buková: směr k Bohdalovu u Mor. Třebové; mezi Rudou a Hosticemi u Šumperka.

Knautia silvatica (L.) Duby — Hojně v hájích mezi Dubíkem a Třeštinou a v Doubravě od Úsova k Moravičanům a dále k Litovli; na opukových skalách od Hoštejna k Tatenici roste f. *vulgata* Szabó; Třešín u Mladče a směr z Mladče k vápence a j.

Koeleria gracilis Pers. — Mezi Dubíkem a Policí; Žadlovce; Cakov: stráň Skalka; Křeb a Familie; Odrlice.

K. pyramidata (Lam.) Dom. — Úvoz z Dubíka do Police, Bezděkov, Veleboř a Klopina. Hojnější je na Litovelsku. Litovel: cihelna; stráně v údolí ze Seničky do Cakova a na Skalce u Cakova; Nasobůrky, Myslechovice, Cholína, Loučka, Luká, Javoříčko, Střemeníčko, Veselíčko, Ješov, Chudobín, „Pinda“, Třešín, Rampach: směr od Choliny a odtud na Loučku; Zkamenělý Zámek.

Lamium maculatum L. — Břehy Sázavy u Zábřeha; Vitošov: háj Hrabší; Úsov; Bartoňov u Šumperka — vesměs nehojně; Litovel, Víška, Mladče, Javoříčko (více rozšířena než na Zábřežsku).

Lathraea squamaria L. — V lesích v údolí Mor. Sázavy od Zábřeha k Lupénému; Bludov; háj nad nádražím; Litovel: Městský les; Třešín.

Lathyrus niger (L.) Bernh. — Háje na vápencích nad Vitošovem, Leštinou a Hrabovou a na Bílém Kameni směrem od Rohle; v Doubravě od Úsova k Moravičanům a k Litovli; Studená Loučka u Mohelnice; Třešín u Mladče; Loučka; Cholína: Černý les; v lese od Bohuslavie k Lukě.

L. paluster L. — Vranová (na vápenci).

L. tuberosus L. — Nikde jsem jej neviděl, ačkoliv podle nedoloženého sdělení roste mezi Zábřehem a Postřelmovem.

L. vernus (L.) Bernh. — V lesích v údolí M. Sázavy od Zábřeha na Hoštejn a údolím Břežné na Drozdovskou pilu; Vitošov: Hrabší; v lese Doubravě od Úsova k Moravičanům a k Litovli; na Třešíně; Litovel: Městský les, a j., vesměs hojně.

Lemma trisulca L. — V luční struze mezi Hájem a Třeštinou.

Leucoium vernum L. — V údolí Březné od Hoštejna k Drozdovské pile a dále ke Kosovu a Hněvkovu; kraje luk u Horních Studének; lužní háje u Třeštiny a Moravičan; Litovel: Městský les a dále k jihu.

Libanotis pyrenaica (L.) B o u r g. ssp. *montana* (C.r.) — Jediná lokalita. Dubicko: v úvozu od obce k lesu hojně.

Lilium martagon L. — V teplejší části území. Trlína nad Leštinou, Lesnicí a Vitošovem (Hrabší) a dále na „Hřebeni“; v celé Doubravě; mezi Veselím a Vranovou a jinde v údolí Třebůvky; u Litovle vzácně „U studánky“. Před 80 roky rostla u Zábřeha, jak dosvědčuje P a n e k (O b o r n y 1882).

Linaria arvensis (L.) D e s f. — Moravičany; Veselí u Loštice; vzácně v lomu u Bohutína u Šumperka; Litovel: na trati a v obilí; Červenka: trať; Cakov, Senička, Bílsko; Vilémov: rulový lom směrem k Cakovu; Cholína; mezi Kluzovem a Loučkou.

Listera ovata (L.) R. B r. — Skalička: Čertův důl; Vyšeňorí a Postřelmůvek; mezi Jestřebím a Pobuřím; v hájích od Dubicka k Třeštině pořádku; v Doubravě u Moravičan; od Hoštejna k Tatenici; Litovel: olšiny; Červenka a směr Nové Zámky; Mladeč: u Obelisku; Javoříčko: směry na Zkamenělý Zámek, Bouzov a Blázov.

Lolium temulentum L. — Mezi Řepovou a Slavoňovem; Horní Studénky; Úsov; Studená Loučka u Mohelnice; Bludov.

Loranthus europaeus L. — V lese Doubravě od Moravičan k jihu všude; Litovel: Městský les; Lhota, Březová, Tři Dvory, Pňovice, Šargounský mlýn, Střeň, vesměs velmi rozšířen.

Luzula sudetica (W i l l d.) D C. — Rašelinné a mokré louky u Horních Studének, Písařova, Bukovice a Heřmanic; ssp. *pallescens* (W a h l b g.) A s c h. — Vitošov, Třeština, Moravičany, Hněvkov, Horní Studénky.

Lycopodium clavatum L. — Lesy v údolí Moravské Sázavy: Nemile, Lupené a odtud k Bušinovu; Skalička; Krehleby; poleší Bradlo od Nedvěží k Něm. Libinám u Šumperka; Dlouhá Ves: poleší Jores.

L. complanatum L. — Zábřeh: v lese „Na sekyře“ nad Krumpachem; u lovecké chaty pod Hynčínou.

Lysimachia nemorum L. — V bučině nad Lesnicí; podle potoka pod Chrovem u Štítů.

Malva alcea L. — Zábřeh: násep trati u Rudolfova; Lupené: násep trati; Nemile; Hněvkov: násep trati; při trati od Rájce ke Zvoli; Vlčice u Loštice: v obci velmi mnoho; Hraničky u Trnávky; Litovel: u malé cihelny; Nasobůrky.

M. silvestris L. ssp. *eusilvestris* D o m. — Hrabová: v obci; Moravičany: u fary; Mladeč u Litovle: u jeskyň.

Medicago falcata L. — Zábřeh: levý břeh Sázavy u parku před nádražím vzácně; mezi Lechovicemi a Žadlovicemi; stráně a meze mezi Policí a Dubickem; stráně od Mitrovic k Řimicím.

M. minima (L.) G r u f b. — Vzácně jen u Žadlovic.

Melampyrum barbatum W. K. — Sbíráno kdysi u Zábřeha, pátral jsem po něm úsilovně, ale marně.

Melandrium rubrum (Weig.) G a r c k e — Hojně v údolí Mor. Sázavy od Zábřeha k Hoštejnu a velmi hojně údolím Březné ke Štítům; Bartoňov a Ruda u Šumperka; Litovel, Červenka, Šargounský Mlýn, Rampach, Javoříčko, Vojtěchov, Střeň a j.

Melica transsilvanica S c h u r. — Vitošov: na dvou místech na váp. stráních; v údolí z Hoštejna do Tatenice (P o d p ě r a 1911 uvádí Tatenici); od Loštice a Vlčic k Pěčíkovu (M a t á t k o 1950—1951 „celý levý břeh Třebůvky“); Ruda n./M. a vápence mezi Hosticemi a Aloisovem u Šumperka.

M. uniflora R e t z — Lesnice: poleší Trlína a Bílý Kámen; Úsov: Doubrava k Července; v údolí z Bušínova na Jahodnici; Jeřmaň v údolí Třebůvky; Bludov: háj nad nádražím.

Melilotus albus D e s r. — Místy dosti hojná. Zábřeh, Postřelmov, Lupené, Dubicko, Police, Mohelnice, Vlachov, Slavoňov, Pavlov a ve velikém množství u Vranové; v údolí z Hoštejna přes Tatenici do Krasíkova; Buková a Bohdalov u Trnávky; zvl. hojná na náspech tratí.

M. officinalis L. — Rovněž hlavně na náspech tratí, ale mnohem méně než předešlá. Zábřeh, Hoštejn, Tatenice; Moravičany; Červenka u Litovle; Ruda u Šumperka.

Melittis melissophyllum L. — Les Doubrava od Moravičan k Července: okraj dubiny při trati; Mladeč: v údolí k vápence a v háji na Třesíně.

Menyanthes trifoliata L. — Více na severu území. Rašelinné a mokré louky u Horních Studének; Písařov, Svěbohov, Zborov, Heřmanice u Lanškrouna; Hoštejn; Třeština.

Mercurialis perennis L. — Hojná v bučinách: Vitošov. Lesnice, Leština, Dubicko, Hoštejn a směr Hynčína; Třesín, Javoříčko, Zkamenělý Zámek.

Milium effusum L. — V Doubravě od Úsova k Moravičanům; poleší od Lupéného k Hynčíně, od Koruny u Třebořova k Hoštejnu a údolím Březné z Hoštejna na Drozdovskou pilu.

Misopates orontium (L.) R a f. — Mezi Mirovem a Křemačovem u Mohelnice; obora u Žadlovic, Pavlov a Veselí, směr Vranová (M a t á t k o 1949—1950).

Muscari comosa (L.) Mill. — Litovelsko: Chudobín a „Parduska“, Nová Ves a Savín, Měrotín, Hradečná; Cholina: v roklicích a na okraji lesa na Rampachu v obilí; Kovářov; Ladín u Konice.

Monotropa hypopitys L. — Háje nad Vitošovem a Leštinou.

Myosotis discolor Pers. — Zábřeh: na mezi mezi rudolfovským lomem a Skaličkou.

Myosurus minimus L. — Zábřeh: svahy malého údolí „Vápeníky“ (O b o r n y 1882 a F o r m á n e k 1887 citují podle L a u s e Zábřeh); mezi Stavenicí a lesem Doubravou; v poli u Zvole.

Myrriophyllum spicatum L. — Zábřeh: rybník hojně (F o r m á n e k 1887); Doubravice: v tůni Moravy.

M. verticillatum L. — Zábřeh: rybník (O b o r n y 1882 a F o r m á n e k 1887).

Naumburgia thyrsoflora (L.) D u b y — Zábřeh: jz. okraj rybníka u trati k Praze; mokrá olšina u Vysehoří; tůně u Sudkova; tůně u Bohuslavie; moravisko mezi Hrabovou a Zvolí a v malých olšinách při trati u Zvole; Markrábka u Loštice.

Neottia nidus-avis (L.) R i e l. — Vitošov: v háji Hrabší; Sudkov; Litovel: Městský les; esy mezi Zkameněným Zámkem a Javoříčkem; v Terezkém údolí u Náměště na Hané.

Nepeta cataria L. — Horní Studénky a Bludov.

Nuphar luteum (L.) S m. — Litovel: v tůni za cukrovarem a v blízkém rameni Moravy; Příkazy u Olomouce.

Nymphaea candida Presl — Zábřeh: rybník (O b o r n y 1882 a F o r m á n e k 1887).

Nymphoides peltata (G m e l.) K t z e. — Zábřeh: jz. část rybníka u trati k Praze (O b o r n y 1882 podle L a u s e).

Ononis hircina J a c q. — Jen na mezích mezi obcemi Libiva a Květín u Mohelnice.

O. repens L. — Jen Zábřeh: při trati u rybníka vzácně.

O. spinosa L. ssp. *legitima* (D e l.) B r i q. — Nejsevernější lokalitu jsem viděl na Zábřežsku nad Dubíčkem na okraji lesa „Polánky“ a velmi hojně u Police a Úsova a odtud ke Klopíně a Pískovu u Uničova; od Zvole k Pobučí; Mírov a Křemačov; Slavoňov a směrem k Pobučí; Podolíčko u Mohelnice; Petrušov u Třebořova; Jahodnice; Loštice, Vlčice, Doly pod Bouzovem, Žadlovce až Lechovice, Palonín až Mitrovce a úvoz z Pavlova do Žadlovic; Vranová, Hraničky. Na Litovelsku: Bouzov, Nové Mlýny až Řimice; Nasobůrky; Korhoňův důl; stráně v údolí ze Seničky od Cakova; Cholina: v roklicích; Bílsko a Odrlice: na okrajích boru; Kluzov: v úvozu na kopce Rampach; od Myslechovic na Rampach; Pateřín: při polní cestě na Hradečnou.

Orehis maculata L. — Na stráni na okraji lesa Doubravy u Moravičan.

O. mascula L. — Na lukách z Hoštejna do Koruny u Třebořova, odkud ji uvádí již O b o r n y (1882).

O. palustris J a c q. — Rašelinná louka u Horních Studének.

O. purpurea H u d s. — Na vápencích nad Leštinou.

O. sambucina L. — Na lesní stráni pod obcí Hynčínou velmi statné ex.; na Křížové hoře u Jedlí; vzácně u Kosova; Loučka u Litovle.

Origanum vulgare L. ssp. *genuinum* G a u d. — Leština, Vitošov a Hrabová; vrch Lázkov u Lupěného; od Hoštejna k Tatenici; Pobučí: vrch Kalvarie; od Krehleb k Mírovu; Jeřmaň a Veselí; od Bukové k Bohdalovu u Mor. Třebové; Hostice u Šumperka.

Ornithogalum gussonei T e n. — Mezi Dubíčkem a Policí.

Orobanch alba S t e p h. — Vitošov: váp. stráně; Mírov; Veselí u Mohelnice (O b o r n y 1882 udává Vitošov i Veselí).

Papaver dubium L. ssp. *turbinatum* (D C.) D o s t. — Vitošov: stráně nad obcí na vápenci; váp. stráně nad Vranovou; na začátku údolí ze Seničky do Cakova u Litovle.

Parnassia palustris L. — Celkem spoře. Lesnice: směrem k Brníčku a na vlhkých místech ruiny Brníčka; louky u Rohle (F o r m á n e k 1887); mezi Bušinovem a Jahodnicí; na rašelinných lukách u Horních Studének.

Parthenocissus quinquefolia (L.) B l a n c h. — Zdivočelá v křovinách při rozcestí Hoštejn—Hynčina—Tatenice na svahu kopce Homole.

Pedicularis palustris L. ssp. *eupalustris* H i l t o n. — Horní Studénky: velmi statné ex. na rašelinné louce; tůně u Moravičan; mokré louky u Bludova.

Petasites albus (L.) G a e r t n. — Při lesní cestě nad Lupěným a více podle lesní „dolní“ cesty z Lupěného na Hynčínu.

Peucedanum alsaticum L. — Litovel: u cihelny.

P. cervaria (L.) L a p. — Vzácně v lese Doubravě při trati od Moravičan k Července; Cakov u Litovle: stepní stráně vrchu Skalky; v lese z Cakova do Olbramic; lesy na Rampachu; Slavíkov: okraj lesa mezi Kandíí a Budětskem u Konice.

P. oreoselinum (L.) M o e n c h. — U trati v Doubravě mezi Moravičany a Červenkou; Rampach.

Phleum boeheimeri Wibel — mezi Lošticemi a Žadlovicemi; Moravičany: u sv. Josefa; na rozcestí Mitrovce—Nové Mlýny—Pálonín—Řimice; Cholina: meze na Rampach hojně.

Physalis alkekengi L. — Zplaněle hluboko v lese k Vyšehofí.

Phyteuma orbiculare L. — sušší louky j. od Moravičan.

Picris hieracioides L. ssp. *euhieracioides* Ha y. — V lomech a na stráních. Leština, Hrabová, Dubicko a směr Police, Klopina; Pískov a Hradečín u Uničova velmi mnoho; na opukách mezi Hoštejnem a Tatenicí; od Pavlova do Žadlovic; v údolí Třebůvky: Jeřmaň, Hraničky, Pěčíkov a Trnávk. Na Litovelsku: cestou z Myslechovic na Rampach; Kluzov: úvoz k Rampachu; Cholina: rokle a podle trati do Myslechovic a při silnici za obcí směrem k Bílsku a Odrlicím; Cakov; lom směrem k Vilémovu; na Třesíně u Mladě; konec Terežského údolí u Laškova u Náměště na Hané.

Pimpinella major (L.) Huds. — Leština: vápencové stráně pod lesem; od Police na Veleboř a Klopín; Moravičany: u kostela; Loštice, Žadlovice, Doubravice, Veselí a Vacetín; Litovel: u Moravy a k Mladě; Mladě: k vápence a na Třesíně; Víska; hojně mezi Mladčí a Řimicemi; Nasobírky a Myslechovice; Rampach; Cholina; Odrlice.

Pirola chlorantha Sw. — Svěbohov: vrch Háječek směr Zborov; Drozdov.

P. media Sw. — Dubicko; Pobučí.

Polygala comosa Schkuhr — Váp. lom mezi Hvozdeckem a Kovářovem u Litovle.

P. vulgaris L. ssp. *oxyptera* (Rechb.) Malý — V údolí ze Seničky do Cakova a dále k Olbramcím.

Polygonatum multiflorum (L.) Ail. — Méně než *P. officinale*. Háje u Vitošova, Dubicka a zvláště u Třeštiny; mezi Hoštejnem a Tatenicí; háj nad Bludovem.

P. verticillatum Ail. — Jen v údolí Břežné před Štítým.

Polygonum bistorta (L.) Ail. — V údolí Mor. Sázavy od Zábřeha (Laus 1908) k Hoštejnu nemnoho; u Krasíkova velmi hojně; na lukách v širším okolí Štítu velmi hojně; Litovel: hojně na lukách k Července a Novým Zámkům.

P. mite Schrk. — Zábřeh: Růžové údolí; při lesní cestě z Rohle na Bílý Kámen.

Potamogeton crispus L. — Zábřeh: rybník (uvádí již Oborný 1882 podle Pank a).

P. lucens L. — Zábřeh: rybník.

Potentilla alba L. — Litovelsko: vrch Rampach; Loučka a směr Nová Ves, Ješov, Luká, Senička, Cakov, Vilémov, všude hojně; hojně na Konieku: Ludmírov, Ponikev, Budětsko, Ladín a j.

P. arenaria Borkh. — Cakov u Litovle: step na Skalce.

Prenanthes purpurea L. — V údolí Břežné od Drozdovské pily ke Štítým; Buková hora a Suchý vrch mezi Štítým a Králíky; Bludov a Ruda n./Mor.; od Moravičan na Nové Mlýny, Řimice a vrch Třesín; Mladě: směrem k plovárně.

Primula veris L. em. Huds. ssp. *genuina* (Pax) Lüdi — Podle Oborného (1882) chybí v širokém okolí Zábřeha; na Zábřežsku jsem ji viděl jen u Makrábky u Loštic a to velmi málo. Také na Litovelsku je vzácná; na stepní stráni Skalce u Cakova a v údolí do Seničky a v kaňonu Špraňku u Javoříčka. Všude je velmi hojná *P. elatior* Hill.

Pulicaria vulgaris Gaertn. — Leština, Brničko, Kolšov; Radnice u Loštic.

Pulsatilla vulgaris Mill. ssp. *grandis* (Wend.) Zám. Paegle — Cakov u Litovle: stepní stráně kopce Skalky.

Ranunculus arvensis L. — V obilí od Zábřeha k Nemili a od Brnička k Strupšínu.

R. bulbosus L. Štíty a Bukovice; váp. ostrůvky u Hostic u Šumperka.

R. auricomus L. ssp. *cassubicus* (L.) Dost. — Lužní lesy od Bohuslavic k Třeštině a jižně od Moravičan; v Doubravě u Moravičan a Nových Mlýnů.

R. lanuginosus L. — Pobučí; Hoštejn a údolím Břežné po Štítým; Koruna u Třebova; Úšov: olšina směrem ke Stavenici a Bezděkov; mezi Medelským u Zábřeha a Benkovem u Šumperka.

R. lingua L. — Moraviska podle trati v Doubravě mezi Moravičany a Červenkou. V rybníku v Zábřehu, jak uvádí Oborný (1882) podle Lause, neroste.

R. sceleratus L. — Jen několik ex. na okraji rybníka v Zábřehu.

Reseda lutea L. — Náspy trati u Zábřeha, Hněvkova, Hoštejna, Tatenice a Krasíkova; také u nádraží v Bludově.

Rhamnus cathartica L. — Při lesních serpentínách z Lupěného do Hoštejna pořádku, v údolí Břežné od Hoštejna do Štítu; Vitošov; háj Hrabší; Chrov; Litovel: houštiny v lukách od cukrovaru k „Studánce“.

Rhinanthus serotinus (Schoenh.) Sch. Thell. ssp. *montanus* (Saut.) Hyland. Jahodnice; v příkopě u silnice do Křehleb; Štíty: meze pod lesem u města.

Rorippa amphibia (L.) Bess. — Moraviska podle trati od Zvole k Lukavici a k Moravičanům; Vlčice: břeh Třebůvky.

R. austriaca Bess. — V pobřežním křoví u Třebůvky u Vranové Lhoty.

- Rosa rubrifolia* Vill. — Žadlovice.
- R. pendulina* L. — V údolí Březné; Štíty a Crhov.
- R. rugosa* Thunb. — Na rozcestí Vlachov—Slavoňov—Zvole.
- R. tomentosa* Smith — Dubicko: okraj dubiny; Štíty: na vápenci; var. *subglobosa* Smith — jen na svahu Trliny u Lesnice.
- Rubus saxatilis* L. — V lesích nad Vitošovem a Leštinou.
- Rumex maritimus* L. — Vzácně. Zábřeh: u rybníka, kde jej sbíral již Laus (1908) a u t. zv. Strží v Leštině, odkud je citován Obornym (1882).
- Salix repens* L. ssp. *europens* Scem. — Horní Studénky: rašelinné louky.
- Salvia pratensis* L. ssp. *vulgaris* (Rchb.) Briq. — Na náspech trati k České Třebové i k Olomouci; Leština, Kolšov směr Brničko. Více na Litovelsku. Litovel; Nasobůrky: Korhoňův důl a trať do Myslechovic; Haňovice; Loučka; Cholina: rokle a na mezích na Rampach; Javoříčko; Čakov; Senička, Bílsko a Odrlice; Červenka a Tři Dvory.
- S. verticillata* L. — Násep trati u Lukavice; jinde jsem ji neviděl.
- Sambucus ebulus* L. — Zábřeh: na Račici; Hněvkov, Hoštejn a k Tatenici; Pobučí, Slavoňov, Zvole; Mírovský Grunt: váp. lom směr Podolíčko; Leština: váp. lom; Lesnice: les „Hřeben“; Vitošov: váp. stráně; Hrabová: vápence; Dubicko; Hradečná u Uničova: váp. lom velmi mnoho; Markrábka, Jeřmaň, Bezděkov u Loštice, Veselí, Vranová; lesní údolí z Bušínova k Jahodnici; Nasobůrky: na trati; váp. lom u vápenky u Měrotína a Měrotín; lesní lom na Třesíně; u výtl. rest. „Robinson“ ve váp. lomu a rovněž ve váp. lomu mezi Hvozdeckem a Kovářovem.
- Sanguisorba minor* Scop. ssp. *muricata* (Spach) Rouy-Camus — Na náspu trati jižně od Lukavice; Krasíkov: opukový lom.
- Sanicula europaea* L. — Lesnice: bučina na Trlině; Jestřebí: v lese směrem na Teodorov—Rájec; v údolí Březné u Drozdovské pily; v lese mezi Bušínem a Rudou n./Mor. V Doubravě mezi Novými Mlýny a Novými Zámky; lesy mezi Zkamenělým Zámkem a Javoříčkem; Cholina: Černý les; v lese od Obcetova k Podolí u Bouzova; Bohuslavice; lesy u Konice a Ludmírova.
- Saponaria officinalis* L. — Roztroušeně podle trati i řeky od Zábřeha přes Hněvkov do Hoštejna; u Jestřebí; Mohelnice: při cestě z nádraží do města; Moravičany; Bezděkov u Úsova; Hrabenov u Šumperka.
- Sarothamnus scoparius* (L.) Wimm. Koch. — Zábřeh: v Ružovém údolí směrem k Václavovu; Skalička: nad rudolfovským lomem; Dolní Brničko; Lesnice: na vrchu Markovici, kde rostl i stromek přes 2 m vys.; u Veleboře hojně; Mírov; Hraníčky a Pěčíkov u Trnávky; Litovelsko: bor u Nové Vsi směrem na Rampach; u rybníčku u Kluzově a dále k Loučce; Loučka: stráň u lomu a cestou na Nové Pole; od Bohuslavice přes Polomí do Luké; Chudobín; „Pinda“ a dále k Slavětínu a Ješovu; od Bílska k Vilémovu.
- Sedum villosum* L. — Horní Studénky: rašelinná louka.
- Scilla bifolia* L. ssp. *eubifolia* Dom. — V údolí mezi Javoříčkem a Zkamenělým Zámkem; Terežské údolí u Náměště na Hané.
- Scleranthus perennis* L. — Pavlov u Loštice; Křeb a Familie u Senice na Hané.
- Schoenoplectus lacustris* (L.) Palla — U rybníka v Zábřehu vzácně; jinde jsem neviděl.
- Scrophularia umbrosa* Dum. ssp. *neesii* (Wirtg.). — Jedině u Dubicka u Zábřeha: u potůčku v rokli na bukové mýtině velmi hojně.
- Senecio rivularis* (W. K.) D.C. — V údolí Nemilky u Lupěného; v údolí Březné z Hoštejna na Drozdovskou pilu v množství; Hoštejn: mokré louky u trati.
- Seseli annuum* L. — Dubicko: pokraj dubiny; Hradečná u Uničova: váp. stráň; stránky mezi Mitrovicemi a Řimicemi u Litovle hojně.
- Setaria glauca* (L.) Beauv. — Zábřeh: v Polovodí u Mor. Sázavy.
- Silene armeria* L. — Janoslavice: Zplanělá opodál hřbitova.
- S. dichotoma* Ehrh. — V ovse mezi Zvolí a Jestřebím; v obilí u Svojanova; Chudobín: příkop před obcí; stráň pod viaduktem mezi Mladší a Měrotínem; ve vojtěšce mezi Cholinou a Bílskem; v jeteli mezi Hvozdeckem a Kovářovem.
- Stium latifolium* L. — Vzácně podle moravisk (zbytky ramen Moravy) jižně od Moravičan při trati.
- Solanum dulcamara* L. — Zábřeh: břehy Mor. Sázavy, ale vzácně (cf. Oborny, 1882); Moravičany: u moravisk exemplář 1½ m vysoký s nápadně silným stonkem.
- Sorbus torminalis* (L.) Cr. — Vitošov: váp. stráň velmi málo, jinak nikde v území.
- Sparganium simplex* Huds. — Zábřeh: rybník, ale již vzácně (Oborny 1882 podle Pankaj); moraviska u Moravičan; struha mezi Hájem a Třeštinou a jiná mezi Mitrovicemi a Doubravicemi.
- Spiraea salicifolia* L. — Podle ramene Moravy od Litovle k Visce.
- Stachys recta* L. — Police u Úsova; u kovárny vzácně; Cholina u Litovle: Černý les; rokle a meze u Choliny a kraje vrchu Rampachu od Choliny k Myslechovicím; v údolí ze Seničky do Čakova; bor u Odrlic; stráně od Čakova k Vilémovu; Křeb; Třesín; meze od Chudobína k „Pindě“.

Stellaria holostea L. — Hojně v údolí od Zábřeha k Lupěnému; Vitošov; Hrabší; v Doubravě u Moravičan; Litovel: Městský les; na vrchu Rampachu a j.

S. nemorum L. — V lesích mezi Lupěným a Hyněnou; Karlov u Štítů; Písařov: u potoka ke Karlovu; Buková hora: potok u Bergschenke; Litovel: potok od Komárova k Mladči.

S. palustris (Murr.) Retz — Pobučí; Hoštejn: tůně při trati.

Symphytum tuberosum L. — Hynkov mezi Litovlí a Olomoucem.

Syringa vulgaris L. — Na skalách u Mírovského Gruntu hojně zplánělá.

Thalictrum flavum L. ssp. *lucidum* (L.) Osvač. — Třeština: lužní háje směr Bohuslavice; olšina v lese Doubravě od Moravičan k Novým Mlýnům; Litovel: u starého ramene Moravy směrem k plovárně; od plovárny ke Komárovu hojně; v houštinách v lukách „U studánky“ (Lause 1908); Nové Zámky: na lesních lukách v lese Doubravě i směrem k Litovli.

Th. aquilegifolium L. — Štíty: u lesního potůčku směrem k Horním Studénkám.

Thesium linophyllum L. — Jen Loučka u Litovle směr Nové Pole.

Thlaspi perfoliatum L. — Tatenice: stráň při silnici do Hoštejna; Krasíkov: násep trati před nádražím; Litovel: násep trati podle „dálkové“ silnice.

Thyselinum palustre (L.) Hoffm. — Lužní lesy mezi Dubickem a Třeštinou a mezi Moravičany a Novými Mlýny; tůně při trati od Třeb Dvorů ke Stěni. Podle Lause (1908) u Litovle; nebylo zde však potvrzeno.

Tragopogon dubius Scop. — Váp. stráně nad Leštinou a Vitošovem.

Trifolium alpestre L. — Němnoho na Zábřežsku: Rohle, Klopina, Moravičany, Žadlovce, Lechovice, Pavlov; na Litovelsku mnohem častěji: Třešín, Savín, Nová Ves, Loučka, Rampach, Cholina, Myslechovice; Cakov: stepní stráně vrchu Skalky v celých porostech; Senička, Křeb, Familie, Odrlice, Vojtěchov; Hvozdečko: ve váp. lomu směrem ke Kovářovu; Konice, Ludmírov, Ladín, Ponikev a j.

T. montanum L. — Brničko: všude na svazích ruiny hradu; Vitošov; Vlachov, Slavoňov; Pobučí: vrch Kalvarie; Řepová, Mírov; vrch Lázkov nad Lupěným; vrch Lázek u Cotkytle; Janoušov u Jedlí; Bludov; vrch Rampach, Loučka, v údolí ze Seničky do Cakova a Skalka u Cakova, Cholina a směr do Bílska, Chudobín, Křeb a Familie u Senice, Slavětín, Javoříčko.

T. spadiaceum L. — Skalička; v údolí Břežné u továrny; mokré louky u Písařova, Heroltice a Horních Studének.

Trollius europaeus L. ssp. *globosus* (Lam.) Dom. — Podle Oborného (1882) a Lause (1908) rostl kdysi u Zábřeha, dnes roste až na lukách u Bukovic u Štítů; Litovel: louky „U studánky“; mezi Mladčí a Řimicemi; Červenka a Střeň; od Bohuslavic na Polomí a Hvozď; Raková a Rakůvka; Vilémov; Jeřmaň; Konice, Ladín a j.

Tunica prolifera (L.) Scop. — Vzácněji na mezích u Slavoňova; vzácně nad Postřelmůvkem; více u Vranové.

T. saxifraga (L.) Scop. — Jen Hoštejn: mezi tratí a silnicí u pily jen jeden ex.

Ulmus carpiniifolia Gled. — Háje od Bohuslavic a Dubicka k Třeštině.

U. montana Stokes — Vitošov: háj Hrabší; lužní háje od Dubicka a Bohuslavic k Třeštině: lužní lesy u Moravičan; také v údolí Břežné mezi Štíty a Chovem.

Vaccaria pyramidata Medik. — Na poli ve vikvi mezi Lechovicemi a Pavlovem; v ovse mezi Novými Mlýny a Palonínem u Litovle.

Valeriana officinalis L. ssp. *eu-officinalis* Briq. — Zábřeh: podle Mor. Sázavy vzácně; u struhy mezi Postřelmovem a Postřelmůvkem; Rovensko; velmi hojně v hájích mezi Dubickem a Třeštinou a roztroušeně podle Moravy; Bludov; Litovel: Městský les a „U Studánky“: směrem k Července; v Doubravě u Nových Zámků; mezi Javoříčkem a Zkamenělým Zámkem; Střeň.

Veratrum album L. ssp. *lobelianum* (Bernh.) Rehb. — Lužní háj u Moravičan (cituje už Oborný 1882).

Verbascum thapsus L. — V údolí M. Sázavy u Krasíkova nehojně; vrch Trlina nad Leštinou; Svinov u Mohelnice; Vlčice u Loštic.

Verbena officinalis L. — Zábřeh: hojně v Krumpachu; Leština: velmi mnoho v obci; Dubicko, Police, Klopina; Moravičany; Horní Studénky; Nasobůrky, Nová Ves, Savín, Kluzov a směrem do Haňovic, Myslechovice, Senička; Bílá Lhota a Podolí.

Veronica longifolia L. ssp. *maritima* (L.) Tischl. — Leština, Třeština, Háj, Mohelnice; od Moravičan k Novým Mlýnům: porosty na lukách při Moravě.

V. scutellata L. — Zábřeh: na „Trávníku“; Lupěné; Horní Studénky; Bludov; Litovel: u hájovny a u tůně „U studánky“; Tři Dvory: směrem do Pňovic.

Vicia dumetorum L. — Lesy na Třešíně: Javoříčko: v háji u jeskyni.

V. pannonica Cr. — Postřelmov; Bludov: nad hájem u nádraží.

V. silvatica L. — Háje u obcí Lesnice, Vitošov, Hrabová, Dubicko, Police; Úsov: Doubrava směrem k Července; lesní cesta mezi Bušínem a Lišnicemi u Mohelnice (Oborný 1882 a Formánek 1887 uvádějí podle Pánka Vitošov a Úsov). Po celém lese na Třešíně, od Mladče

k vápence a u Měníka a Měrotína; mezi Hvozdeckem a Kovářovem; Hradečná; z Javoříčka na Zkamenělý Zámek; u Ludmírova u Konice.

V. cracca L. ssp. *tenuifolia* (R o t h.) G a u d. — Leština a Vitošov: váp. stráně; Lesnice: váp. lom velmi hojně; vápence mezi Podolíčkem a Mírovem, u Hradečné a na severu u Štítů; Senička u Litovle.

Viola elatior F r. — Bezděkov u Úsova: olšina nad potokem Rohelnicí.

V. hirta L. — Roztroušeně. Zábřeh: „Špitálka“; Vitošov: váp. stráně; Lesnice, Sudkov, Police, Klopina, Mírov; Vlachov, Květín a Slavoňov: vápence; mezi Hoštejnem a Tatenicí; mezi Veselím a Bezděkovem a u Bušina u Mohelnice.

V. tricolor L. ssp. *minima* G a u d. — Jen u Žadlovic: stráňka směrem do Loštice.

V. mirabilis L. — Lesy na Trlině nad Lesnicí; Vitošov: háj Hrabší; v Doubravě u Mora-
vičan; stráně nad Třebůvkou u Vlčie (O b o r n y 1882 a F o r m á n e k 1887 uvádějí Vi-
tošov); Litovel: Městský les; Třesín; Cakov: stráně na Skalce; mezi Javoříčkem a Zkamenělým
Zámkem.

V. palustris L. — Sudkov: kraje tůňek směrem k Dolním Studénkám u Šumperka; Horní
Studénky: rašelinné louky; Písařov, Bukovice, Janoušov, Hartíkov.

V. stagnina K i t. — Jen Markrábka u Loštice: louka u řeky Třebůvky, kde roste i bělo-
květá.

Viscaria vulgaris B e r n h. — Zábřeh: stráňky a meze směrem k Nemili; mezi Hněv-
kovem a Hoštejnem; mezi Štíty a Heřmanicemi; Jedlí, Pivonín, Tatenice; Studená Loučka
u Mohelnice, Maletín, Mírov; Lesnice; Šumpersko: Petrušov, Bartoňov, Ruda n./Mor., Bohutín,
Hostice.

Viscum album L. — Zábřeh, Lupěň, Václavov; v lese Doubravě od Úsova k Moravičanům,
Novým Mlýnům a Střeni.

Došlo: 12. II. 1958.

L i t e r a t u r a

- B u b á k, F. (1897): Ein Beitrag zur Pilz-Flora der Umgegend von Hohenstadt in Mähren. —
Oest. bot. Z. 47 : 11—15.
D o s t á l, J. (1934): Rozšíření teplomilné vegetace v ČSR. — Věda přír., 15 : 240—242.
— (1954): Klíč k úplné květeně ČSR. — Praha.
F i e d l e r, J. (1951—52): Střevíčník (*Cypripedium calceolus* L.) mezi Zábřehem a Čes. Tře-
bovou. — Čs. bot. listy 4 : 124.
H e j n ý, E. (1935): Vegetace Zábřežska a pronikání teplomilných elementů z Hornomoravského
úvalu do Čech. — (Rukopis.)
— (1936): Vegetace Zábřežska a pronikání teplomilných elementů z Hornomoravského úvalu
do Čech. — Spisy přírod. Fak. Univ. Karl. v Praze No. 150 : (1—4).
L a u s, J. (1908a): Mährens Ackerunkräuter und Ruderalpflanzen. — Brünn.
— (1908b): Schulflora der Sudetenländer. — Brünn.
— (1909): Beiträge zur Flora von Mähren. — Verh. naturforsch. Ver. Brünn, 47 : 149—174.
— (1927a): Nové rostliny květeny moravské. — Věda přír., 8 : 193—198.
— (1927b): Die Vegetation der mährischen Serpentininseln. — Mitt. naturwiss. Ver. Troppau.
M a f á t k o, A. (1949—50): Příspěvek ke květeně severozápadní Moravy. — Čs. bot. listy,
2 : 79—81.
— (1950—51): Druhý příspěvek ke květeně severozápadní Moravy. — Čs. bot. listy, 3 : 44—47.
N o v á k, A. F. (1928): Ekologické úvahy o hadcových rasách a hadcové vegetaci. — Věda přír.,
9 : (1—57).
— (1951—52): Nepatrnc maloploďý v Československu. — Čs. bot. listy, 4 : 53—57.
O b o r n y, A. (1882): Flora von Mähren und öst. Schlesien I., II. — Brünn.
— (1885): Bericht über neue und wichtigere Beobachtungen aus dem Jahre 1884. XI. Mähren. —
Ber. dtsh. bot. Ges., 3 : (144)—(148).
— (1886): XIV. Mähren. — Ibid., 4 : (199)—(203).
— (1887): XV. Mähren. — Ibid., 5 : (128)—(134).
— (1888): XIII. Mähren. — Ibid., 6 : (137)—(139).
— (1889): XVI. Mähren. — Ibid., 7 : (112)—(115).
— (1890): XVI. Mähren. — Ibid., 8 : (147)—(148).
— (1892): XVI. Mähren. — Ibid., 10 : (99)—(102).
— (1890): Flora von Oesterreich-Ungarn. I. Mähren. — Oest. bot. Z., 40 : 204—207, 419—423.
— (1891): Flora von Oesterreich-Ungarn. I. Mähren. — Ibid., 41 : 179—181, 257—259.
— (1912): Über einige Pflanzenfunde aus Mähren und öst. Schlesien. — Verh. naturforsch.
Ver. Brünn, 50 : (1—55).

- O t r u b a, J. (1921—22): První příspěvek ku poznání květeny moravské. — Čas. mor. zem. Mus. Brno, 19 : 389—402.
- (1923): Druhý příspěvek ku poznání květeny moravské. — Čas. mor. zem. Mus. Brno, 20 : 94—107.
- (1923): Třetí příspěvek ku poznání květeny moravské. — Čas. vlasten. mus. Spol. Olomouc, 34 : 106—113.
- (1924): Čtvrtý příspěvek ku poznání květeny moravské. — Sborn. přírod. Klubu Brno, 7 : 38—43.
- (1927): 5. příspěvek ku poznání květeny moravské. — Sborn. přírod. Klubu Brno, 9 : 99—104.
- (1928): 6. příspěvek ku poznání květeny moravské. — Sborn. přírod. Klubu Brno, 10 : 62—81.
- (1930): Rostlinné útvary župy olomoucké. — Vlastivěda střed. a sev. Moravy, p. 225—274, Kroměříž.
- (1934): Příspěvek ke květeně Šilperska. — Čas. vlasten. mus. Spol. Olomouc, 47 : 110—111.
- P a n e k, J. (1894): Weiden und Weidenbastarde aus der Umgebung von Hohenstadt in Mähren. — Oest. bot. Z., 44 : 381—385.
- P o d p ě r a, J. (1911a): Květena Hané. — Brno.
- (1911b): Doplnky ku květeně moravské. — Čas. mor. zem. Mus., 11 : 238—253.
- (1912): Doplnky ku květeně moravské. — Čas. mor. zem. Mus., 12 : 265—280.
- (1913): Doplnky ku květeně Hané. — Věstn. Klubu přírod. Prostějov, 16 (1913) : (1—28).
- (1914): Doplnky ku květeně Hané. — Čas. mor. zem. Mus. Brno, 14 : 49—65, 414—428.
- (1924): Květena Moravy I. — Brno.
- (1925): Květena Moravy VI/2. — Brno.
- (1928): Květena Moravy VI/3. — Brno.
- R o h r e r, R. und M a y e r, A. (1835): Vorarbeiten zu einer Flora des mährischen Gouvernements. — Brünn.
- S c h l o s s e r, J. C. (1843): Anleitung, die im mährischen Gouvernement wildwachsenden . . . Pflanzen . . . zu bestimmen. — Brünn.
- S l a v í č e k, F. J. (1896): Beitrag zur Flora von Mähren. Verzeichnis der in der Umgebung von Littau beobachteten phanerogamen Pflanzen. — Verh. naturforsch. Ver. Brünn, 35 : (1—68).
- S p i t z n e r, V. (1898): Květena Moravy. — Vlastivěda mor. Brno, 1 : (1—32).
- S p u d i l o v á, V. (1956): Studie k monografii rodu *Achillea* v Československu — III. — Přírod. sborn. Ostravského kraje, 17 : 498—509.
- Š m a r d a, J. (1946): Vztahy teplomilné květeny na Moravě a v Čechách. — Vlastivěd. sborn. mor., 1 : (121—127).